

skattlagningarheimildir. Í því tilfalli sem hér er til skoðunar nægir einföld orðskýring til að útiloka að heimilt sé að leggja gjaldið á einstaka lækna sem kaupa lyf í heilðsölu í eigin nafni. Í frumvarpi með lögum nr. 108/2000 kemur fram skýr vilji löggjafans til að taka af öll tvímæli um hverjir skuli vera eftirlitskyldir aðilar samkvæmt lögnum. Einstakir læknar eru þar ekki taldir upp.

Í ljósi alls ofangreinds gerir undirritaður þá kröfu

að stofnunin láti af hinni ólögmetu innheimtu og endurgreiði þau gjöld sem þannig hafa verið innheimt.

Virðingarfyllt,

fyrir mína hönd persónulega og Læknafélags Íslands

Sigurbjörn Sveinsson, læknir
formaður

Unglæknar vilja vera í félagi með kollegum sínum

MÁLEFNI UNGLÆKNA hafa verið í sviðsljósinu í sumar. Þeir voru óánægðir með niðurstöðu kjarasamninga sem gerðir voru í vor og boðuðu verkfall en Félagsdómur úrskurðaði það ólöglegt. Þeir hafa sagt sig úr lögum við Læknafélag Íslands en vilja þó helst ekki segja skilið við kollega sína. Og þeir vilja losna undan vinnuálagi sem þeir telja ómanneskjulegt og lítt fjölskylduvænt. Enn er þó allt í uppnámi hjá þeim og engin lausn í sjónmáli.

Læknablaðið tók hús á Oddi Steinarssyni formanni Félags ungra lækna þar sem hann var í feðraorlofi í Kópavoginum og bað hann að lýsa þeirri stöðu sem kjaramál unglækna eru í.

„Staðan er mjög óljós eins og er. Samráð okkar, LÍ og landlæknis, að úrskurði Félagsdóms uppkveðnum, skilaði litlum sem engum árangri og nú er ráðherra búinn að skipa starfshóp sem er að taka til starfa. Raunar láðist honum að skipa fulltrúa frá okkur og LÍ í hópinn en því var kippt í liðinn þegar bent hafði verið á það. Ráðherra hefur ekkert viljað kveða upp úr um okkar mál að öðru leyti en því að ræða um hugsanlega endurskoðun á vaktakerfi sjúkrahúsa. Það mun þó ekki breyta miklu fyrir okkur.

Við sendum spítölunum bréf þar sem við boðuðum málssókn vegna brota á vinnuréttindum okkar ef ekki yrðu gerðar breytingar á túlkun spítalanna á réttindum okkar. Þeir svöruðu með því að vísa á samráðsnefndina sem engu skilaði svo nú erum við að velja því fyrir okkur hvort ekki sé rétt að ítreka bréfið. Við viljum hins vegar ná sáttum við þá.

En ef ég má fara aðeins aftur í tímann þá er ástæðan fyrir óánægju okkar þær athugasemdir sem við gerum við kjarasamninginn frá því í vor. Þar er í fyrsta lagi búið að selja frá okkur frítökuréttinn án þess að bæta okkur það, í öðru lagi ná engin vinnuverndarákvæði yfir unglækna og í þriðja lagi fengum við minni kjarabætur en aðrir læknar út úr samning-

Pröstur
Haraldsson

Oddur Steinarsson
formaður
Félags ungra lækna.

unum. Þess eru nokkur dæmi að menn hafa þurft að endurgreiða 50.000-75.000 krónur sem þeir höfðu fengið greitt í krafti ákvæða í eldra samningi um álagsgreiðslur vegna ónógs hvíldartíma en þessi ákvæði féllu brott í nýja samningnum,“ segir Oddur.

Vinnuverndin nái til allra

Vinnuálagið á unglæknum er mikið og helsta baráttumál þeirra er að draga úr því. „Í kjarasamningum lækna er ákvæði um að þeir fái frítökurétt sem nemur hálfri annarri klukkustund fyrir hverja klukkustund sem hvíldartíminn fer undir 11 stundir á sólarhring. Þetta gildir ekki um hóp sem heitir „læknar í starfsnámi“ sem hefur aldrei verið skilgreint en er látið ná yfir kandiðata og aðra lækna sem ekki eru með sér-

fræðingsleyfi. Í okkar hópi ríkir mikil samstaða um að fá þessu hnekk. Okkur finnst að þessi frítökuregla eigi að gilda um alla sem koma nálægt sjúklingum eins og alla aðra á íslenskum vinnumarkaði.“

Undir þetta sjónarmið hafa landlæknir og yfir-
læknir Vinnueftirlitsins tekið í bréfi til ráðherra þar sem þeir skora á stjórnvöld að finna lausn á deilunni þar sem jafnt verði „hugað að almennum vinnuverndarsjónarmiðum sem og öryggishagsmunum almennings“. Vandamálið er meðal annars það að í lögum um vinnuvernd er hugtakið „læknir í starfsnámi“ ekki til og tilraunir til að skilgreina það af hálfu stjórnvalda hafa ekki náð fram að ganga.

Úr þessu þarf þó að skera fyrir en síðar því ákvæði vinnutímatilskipunar Evrópusambandsins taka brátt gildi en þar er meðal annars kveðið á um að vikulegur vinnutími skuli ekki vera lengri en 58 stundir. Það ákvæði tekur gildi árið 2004 og því fer víðs fjarri að núverandi vinnutími unglækna rúmist innan þess. Meðal þeirra sammingsákvæða sem felld voru niður í síðustu kjarasamningum var að unglæknar skyldu fá álagsgreiðslur fyrir vaktir sem færu fram úr tilteknum vaktafjölda á mánuði en árið 1997 var felldur úr gildi réttur þeirra til að neita vöktum sem færu fram úr 80 yfirvinnustundum á mánuði.

„Barátta okkar snýst fyrst og fremst um það að við njótum sömu mannréttinda og aðrir þegnar þjóðfélagsins. Við höfum engan áhuga á að standa í stríði eða kærumálum þótt við höfum neyðst til þess,“ segir Oddur. Hann bætir því við að staða unglækna á Íslandi sé mjög ólík því sem gerist í öðrum löndum. Þar hefst framhaldsnámið oftast daginn sem kandidateisár-

inu lýkur og menn fá sjaldnast afslátt af því þótt þeir vinni sem unglæknar á sjúkrahúsum.

Samningsrétturinn er aðalatriðið

Sjálfstæði í samningamálum er annað meginatriði í baráttu unglækna. Málflutningur þeirra fyrir Félagsdómi í vor miðaðist við það að FUL hefði sjálfstæðan sammingsrétt og í því skyni hafði félagið sagt sig úr lögum við Læknafélag Íslands. En sér Oddur það fyrir sér sem framtíðarlausn að FUL standi utan heildarsamtaka lækna?

„Nei, að sjálfsögðu viljum við vera í félagi með kollegum okkar. Við viljum hins vegar hafa sjálfstæði í samningamálum. Staðan er sú að LÍ tekur enn til sín félagsgjöldin okkar og heldur eftir lögboðnum hluta þeirra. Sigurbjörn formaður hefur stutt við bakið á okkur í deilunni um vinnutímamálin og mér hefur verið boðið að sitja aðalfund LÍ sem ég mun gera.

Við finnum hins vegar fyrir því að eldri læknum finnst við eiga að vinna mikið eins og þeir þurftu að gera á sínum unglæknisárnum. Hagsmunirnir fara sem sé ekki saman og þess vegna er það okkur svo nauðsynlegt að fá sjálfstæðan sammingsrétt. Raunar teljum við Félagsdóm hafa staðfest það með úrskurði sínum að við séum sjálfstætt félag með sammingsrétt sem ekki verður hægt að ganga framhjá í næstu samningum. Þessi barátta okkar hefur einnig borið þann árangur að nú er verið að semja frumvarp til breytinga á lögum LÍ sem mun veita okkur sammingsrétt ef samþykkt verður,“ segir Oddur Steinarsson formaður Félags ungra lækna.